

manifestū est quia ex terra sola nō potest fieri generatio hūmōi. Nihil autē habet terra ex creatione sua. nisi substantiā et naturalia sua alia. Quare quantum in ea est et ad naturam ei⁹ pertinet inanis est. Eodem modo et vacua ab exteriori plenitudine inhabitantiū. Certum ē quia ista plenitudo aduenticia ē terre et aduenit ei post completam ei⁹ substantiā. Quare cū vacuitas sit ei naturalis plenitudo vero ista aduenticia ordine nature et in ipsa creatiōe sua erat terra inanis et vacua. Post hoc sibi iunxit. Et tenebre erant super faciē abyssi. Jam autē declaravi tibi in eis que p̄cesserunt quia tenebra non est aliud cōtrariū luci sed priuatio lucis tantū. Quare tenebras fuisse super faciē abyssi nō est aliud fuisse super faciē abyssi. Sed magis aliquid abfuisse a faciē abyssi sc̄ lucē vel dixit hec p̄pheta p̄pter empireū celum. cui ab initio sue creationis non fuit lux illa quā postea splenditatum esse. Sicut vides et de alijs celis quod nullum eorum in se luminosum est. Vn̄ nec videtur aliq̄d eorum. Quod autem appet luminis in eis a parte luminarium ē et stellarū. Non est igr̄ mirū si de empireo celo hoc idē dicatur cū empireū naturaliter diuersa tū ab alijs celis nō videat nisi sola nobilitate substantie ac subtilitate eiusdē ordinem et locorum siue positionē in altitudine et depressionē dedit ordo nobilitatis ipsorum quē admodū et alijs mundi corporib⁹ p̄mis. i. quattuor elementis.

Respondit de qua luce intelligi debet hoc quod dicitur fiat lux.

Est hoc autē subiunxit dixit vero p̄ deus fiat lux et facta est lux hūmōi autem sermonis intellectus est quod omnipotenti v̄bo suo mandauit et impauit ut fieret lux et facta est lux. Et quoniam lux potest intelligi vel spiritalis vel corporalis spiritalē vero lucē fieri quoniam fieri non potest nisi in substantijs intelligentib⁹ nō fuit nisi soles intelligentie et iusticie oriri substantie hūmōi neque dies ex hūmōi luxiōe nisi preclara illuminatio earū est. Scire namque debes ex p̄cedentibus quia cuius verbū spirituale creatoris non sit nisi splendor mirans ex luminositate ipsius et dictio eius non sit nisi generatio eiusdem v̄bi. et p̄pter hoc ortus eiusdem tanquā mihi ac spiritalis solis. Erit ex necessitate dictio eius foris insonans ipsa eiusdem solis illuxio et p̄pter hoc illuminatio audientium sonū

illum ineffabilem et videntium lucem illam iocundissimā ac preclaram et hec eadem illuminatio fuit ex necessitate dies in tota regione intellectū angelicorum attende ergo coniuncta. Dixit deus et fiat lux quē admodum ortus solis et dies. Attende autē quia sicut substantie spirituales abstracte priores sunt ordine nature et etiam nobilitate quā alie substantie utpote p̄pinquiores primo ac nobilissimo videlicet creatori. Sic earum perfectio decoratio et ornat⁹ ex necessitate priores sunt perfectiōib⁹ decorationibus et ornatibus aliarum. Illuminatio vero quā dixi tibi videlicet illuxio siue insonatio spiritalis verbi ipsius preclara ac iocundissima perfectio est substantiarum intelligentium consummata et decoratissima ornatissima et speciosissima earundē et merito in operibus factionis non dico creationis prima fuit perfectio hūmōi substantiarum. Verū utrum ex tanta illuminatione earū splendeat celū empireum quod factionem habet non hec plene discutienda. Multis enim impossibile videtur ex dispositionibus que sunt in substantijs abstractis fieri impressiones aliquas in corporib⁹. In aiab⁹ enim humanis secus est adeo quippe coniuncte et colligate sunt corporib⁹ suis. ut merito ex eis que in ipsis aut apud ipsas sunt vel fiunt fiant impressiones corporibus earundem. faciam autē te scire in sequentibus videlicet in capitulo de renouatione mundi quod ex substantijs abstractis sequuntur multiplices impressiones in corporibus et quod ex beatitudine animarū bonarū erit multiplex perfectio in corporibus ipsarum in ratione et perpetuo post illā. Si ergo ex tanta beatificatione celestium illarum miliciarū splendet et splendeat perpetuo tota habitatio illorum non tibi debet videri mirabile. Quod si de luce corporali dixit deus ut fieret cōuenienti⁹ intelligitur hoc de splendore empirei celi quod dicitur luce corporali. licet quibusdā visus sit. quia de luce quadam intelligitur hoc quoniam dicunt fuisse quasi nubem lucidam et eius reuolutiōe vel in aquis vel super aquas facta ē. ac designata p̄mam diem. hic autē sermo valde incredibilis ē cuius omnino nullā utilitas appareat lucē illi⁹ neque reuolutiōis sue nō enim erant animalia vel homines quibus luceret aut horas et ceteras partes designaret. Amp̄. quod factū est postmodū de luce illa. Si enim expleta p̄mo die statim destructa ē tanquā